

Sveučilište u Zagrebu - Šumarski fakultet - Drvnotehnološki odsjek
Preddiplomski studij

06

Datum i potpis nastavnika	Primjedbe

6. Iskorištenje trupaca i piljenica

U jednoj pilani izvršena su probna piljenja radi utvrđivanja najboljih rezultata iskorištenja trupaca u obliku odnosno iskorištenja. Trupci su raspiljivani tehnikom piljenja na

U prvoj fazi obradbe (u primarnoj pilani) proizvodile su se okrajčene piljenice obračunskih debljina mm. Nakon toga u drugoj fazi obradbe (u doradnoj pilani) iz piljenica su izrađivani debljina mm. Zbog komparacije rezultata, raspiljene su grupe uzoraka trupaca razvrstanih prema kvaliteti propisanoj normama u:

- trupce klase
- trupce klase
- trupce klase

Podaci o rezultatima mjerjenja prikazani su u tablicama 1. do 6. Prema kod nas uobičajenim metodama potrebno je:

1. Izračunati kvantitativno iskorištenje trupaca u obliku piljenica po pojedinim uzorcima,
2. Izračunati kvantitativno iskorištenje piljenica u obliku drvnih elemenata i popruga po pojedinim uzorcima,
3. Izračunati kvantitativno iskorištenje trupaca u obliku drvnih elemenata i popruga po pojedinim uzorcima,
4. Koristivši podatke (cjenici pojedinih tvrtki) popuniti tablicu 10. uvrstivši jedinične cijene izrađenih pilanskih proizvoda (za koeficijent kvalitete $cp = 1$ uzeti pilanski proizvod najviše cijene, te proračunati ostale koeficijente),
5. Izračunati kvalitativno iskorištenje trupaca u obliku piljenica po pojedinim uzorcima,
6. Izračunati kvalitativno iskorištenje trupaca u obliku drvnih elemenata i popruga po pojedinim uzorcima,
7. Izračunati vrijednosno iskorištenje trupaca u obliku piljenica po pojedinim uzorcima,
8. Izračunati vrijednosno iskorištenje trupaca u obliku drvnih elemenata i popruga po pojedinim uzorcima,
9. Obzirom da istraživanjem nije bilo obuhvaćeno i mjerjenje pri piljenju nastalog pilanskog ostatka (krupni pilanski ostatak i piljevina) i nadmjere prema tablicama strukture iskorištenja trupaca (vidi literatura i prilog tablice 1. do 4. u naputku za proračun te vježbu 3. Nadmjere) procijeniti ukupnu količinu (postotno i volumno) pilanskog ostatka odnosno veličinu nadmjere u prvoj i drugoj fazi obradbe,
10. Na temelju procijenjene količine pilanskog ostatka i ispiljenih piljenica, odnosno drvnih elemenata i popruga izračunati kompleksno vrijednosno iskorištenje istraživanih uzoraka trupaca,
11. Rezultate svih iskorištenja je potrebno unijeti u tablice 7. do 19.,
12. Rezultate kvantitativnog, kvalitativnog i vrijednosnog iskorištenja u obliku drvnih elemenata i popruga, kompleksnog vrijednosnog iskorištenja te volumne udjele strukture iskorištenja je potrebno prikazati grafički slikama 1. do 5.,
13. Na temelju dobivenih rezultata iskorištenja u prvoj i drugoj fazi obradbe i kompleksnog iskorištenja komentirati rezultate i izvesti zaključke i preporuke za odabir trupaca.

6. Iskorištenja – zadatak

Tablica 1. Parametri dimenzija grupe trupaca klase

06

6. Iskorištenja – zadatak

06

UKUPNO					
PROSJEČNO					

Dimenzija trupca	N	Minimum	Maximum	Aritmetička sredina
Duljina [m]				
Ds [cm]				
Volumen [m^3]				

6. Iskorištenja – zadatak

Tablica 2. Parametri dimenzija grupe trupaca klase

06

6. Iskorištenja – zadatak

06

Dimenzija trupca	N	Minimum	Maximum	Aritmetička sredina
Duljina [m]				
Ds [cm]				
Volumen [m ³]				

6. Iskorištenja – zadatak

Tablica 3. Parametri dimenzija ispljenih piljenica iz uzorka grupe trupaca klase

Dimenzija piljenice	N	Minimum	Maximum	Aritmetička sredina
Duljina [m]				
Širina [cm]				
Volumen [m^3]				

6. Iskorištenja – zadatak

Tablica 4. Parametri dimenzija ispljenih piljenica iz uzorka grupe trupaca klase

Dimenzija piljenice	N	Minimum	Maximum	Aritmetička sredina
Duljina [m]				
Širina [cm]				
Volumen [m^3]				

6. Iskorištenja – zadatak

Tablica 5. Podaci o ispiljenim drvnim elementima i poprugama iz uzorka trupaca klase kakvoće

Tablica 6. Podaci o ispitljenim drvnim elementima i poprugama iz uzorka trupaca klase kakvoće

6. Iskorištenja – zadatak

6.1. Iskorištenje u obliku pilanskih proizvoda (piljenica ili elemenata i popruga)

6.1.1. Kvantitativno iskorištenje

Prikaz proračuna s objašnjenjem:

06

6. Iskorištenja – zadatak

Tablica 7. Kvantitativno iskorištenja trupaca u obliku piljenica s obzirom na istraživane klase trupaca

Kvantitativno iskorištenje trupaca u obliku piljenica							
Red br.	Trupci		Debljina i volumen piljenica			Kvantitativno iskorištenje	
	Klasa i debljinska grupa	Volumen [m ³] mm mm	Sveukupno [m ³]	Imp _{tr-pilj} [koef.]	[%]
1							
2							
3							
4	Prosjek						
5	Ukupno						

Tablica 8. Kvantitativno iskorištenja piljenica u obliku drvnih elemenata i popruga s obzirom na istraživane klase trupaca

Kvantitativno iskorištenje piljenica u obliku drvnih elemenata i popruga							
Red br.	Trupci		Volumen piljenica, elem. i pop.			Kvantitativno iskorištenje	
	Klasa i debljinska grupa	Volumen [m ³]	Piljenice	Elem.	Pop.	Σ el+pop [m ³]	Imp _{pilj-elem} [koef.]
1							
2							
3							
4	Prosjek						
5	Ukupno						

Tablica 9. Kvantitativno iskorištenja trupaca u obliku drvnih elemenata i popruga s obzirom na istraživane klase trupaca

Kvantitativno iskorištenje trupaca u obliku drvnih elemenata i popruga							
Red br.	Trupci		Volumen piljenica, elem. i pop.			Kvantitativno iskorištenje	
	Klasa i debljinska grupa	Volumen [m ³]	Piljenice	Elem.	Pop.	Σ el+pop [m ³]	Imp _{tr-elem} [koef.]
1							
2							
3							
4	Prosjek						
5	Ukupno						

6. Iskorištenja – zadatak

Tablica 10. Jedinične cijene piljenica i ostalih pilanskih proizvoda
s obzirom na debljine i klase sa pripadajućim koeficijentima kvalitete

Jedinična cijena pilanskih proizvoda s pripadajućim koeficijentima kvalitete obzirom na dimenzije i klase						
Neokrajčene i poluokrajčene piljenice (samice, polusamice, doradne, tombante, lamel građa i drugo)						
1	2				3	
Vrsta piljenica i klasa	Jedinična cijena i koeficijenti kvalitete za obračunske debljine					
 mm mm mm mm mm	
						Nj
						k
						Nj
						k
						Nj
						k
						Nj
						k
Drvni elementi i popruge						
Obračunske dimenzije [mm]	Jedinična cijena i koeficijenti kvalitete					
					Nj	
					k	
					Nj	
					k	
					Nj	
					k	
					Nj	
					k	
					Nj	
					k	
					Nj	
					k	
					Nj	
					k	
					Nj	
					k	
					Nj	
					k	
					Nj	
					k	
Pilanski ostatak						
KPO					Nj	
					k	
Piljevina					Nj	
					k	

06

6. Iskorištenja – zadatak

6.1.2. Kvalitativno iskorištenje trupaca u obliku piljenica

Prikaz proračuna s objašnjenjem:

06

Tablica 11. Koeficijenti kvalitativnog iskorištenja trupaca i prosječne kvalitete piljenica izraženih u novcu s obzirom na istraživane klase trupaca

Kvalitativno iskorištenje trupaca u obliku piljenica								
Red br.	Trupci		Debljina i volumen piljenica			Kvalitativno iskorištenje		
	Klasa i debljinska grupa	Volumen [m ³] mm mm mm	Σ	Ikp _{tr-pilj} [koef.]	Np _{tr-pilj} [Nj/m ³ piljen.]
1								
2								
3								
4	Prosjek							
5	Ukupno							

6. Iskorištenja – zadatak

6.1.3. Kvalitativno iskorištenje trupaca u obliku drvnih elemenata i popruga

Prikaz proračuna s objašnjenjem:

06

Tablica 12. Koeficijenti kvalitativnog iskorištenja trupaca i prosječne kvalitete drvnih elemenata i popruga izraženih u novcu s obzirom na istraživane klase trupaca

Kvalitativno iskorištenje trupaca u obliku drvnih elemenata i popruga								
Red br.	Trupci		Volumen piljenica, elemenata. i pop.			Kvalitativno iskorištenje		
	Klasa i debljinska grupa	Volumen [m ³]	Piljenice	Elem.	Popr.	Σ el+pop	Ikp _{tr-elem} [koef.]	Np _{tr-elem} [Nj/m ³ el i pop]
1								
2								
3								
4	Prosjek							
5	Ukupno							

6. Iskorištenja – zadatak

6.1.4. Vrijednosno iskorištenje trupaca u obliku piljenica

Prikaz proračuna s objašnjenjem:

06

Tablica 13. Koeficijenti vrijednosnog iskorištenja trupaca i prosječne kvalitete piljenica izraženih u novcu s obzirom na istraživane klase trupaca

Vrijednosno iskorištenje trupaca u obliku piljenica								
Red br.	Trupci		Debljina i volumen piljenica			Vrijednosno iskorištenje		
	Klasa i debljinska grupa	Volumen [m ³] mm mm mm	Σ	$I_{vp_{tr-pilj}}$ [koef.]	$N_{pt_{tr-pilj}}$ [Nj/m ³ trupaca]
1								
2								
3								
4	Prosjek							
5	Ukupno							

6. Iskorištenja – zadatak

6.1.5. Vrijednosno iskorištenje trupaca u obliku drvnih elemenata i popruga

Prikaz proračuna s objašnjenjem:

06

Tablica 14. Koeficijenti vrijednosnog iskorištenja trupaca i prosječne kvalitete drvnih elemenata i popruga izraženih u novcu s obzirom na istraživane klase trupaca

Red br.	Trupci		Volumen piljenica, elemenata. i popr.				Vrijednosno iskorištenje	
	Klasa i debljinska grupa	Volumen [m ³]	Piljenice	Elem.	Popr.	Σel+pop	Ivp _{tr-elem}	Npt _{tr-elem}
						[m ³]	[koef.]	[Nj/m ³ trupaca]
1								
2								
3								
4	Prosjek							
5	Ukupno							

**6.2. Kvantitativno, kvalitativno i vrijednosno iskorištenje u obliku pilanskog
ostatka**

Prikaz proračuna s objašnjenjem:

06

6. Iskorištenja – zadatak

Tablica 15. Volumen i volumni udjeli sveukupne količine drvnih elemenata i popruga nominalnih dimenzija, nadmjera, piljevine i krupnog pilanskog ostatka obzirom na istraživane klase trupaca

Vrsta pilanskog proizvoda, pilanskog ostatka ili nadmjere	Proslek (tablice naputka)		Iskorištenje trupaca (volumni udio)			
	koef	%	keof.	%	keof.	%
Piljenice, odnosno drvni elementi nominalno						
Krupni pilanski ostatak						
Piljevina						
Nadmjere						
Trupci	1,00	100	1,00	100	1,00	100

Tablica 16. Volumni udio pilanskog ostatka s obzirom na istraživane klase trupaca

Red br.	Kvantitativno iskorištenje trupaca u obliku pilanskog ostatka							
	Trupci	Vrsta i volumen pilanskog ostatka	Kvantitativno iskorištenje					
			I. faza		II. faza		Sveukupno	
			KPO	Piljevina	KPO	Piljevina		
		[m ³]			[m ³]		[koef.]	[%]
1								
2								
3								
4	Proslek							
5	Ukupno							

Tablica 17. Koeficijenti prosječne kvalitete pilanskog ostatka i prosječna kvaliteta pilanskog ostatka izražena u novcu s obzirom na istraživane klase trupaca

Red br.	Kvalitativno iskorištenje trupaca u obliku pilanskog ostatka						
	Trupci	Vrsta i volumen pilanskog ostatka	Kvalitativno iskorištenje				
			KPO (I+II faza)	Piljevina (I+II faza)	Sveukupno	Iko	No
						[koef.]	[Nj/m ³ pil. ost.]
		[m ³]		[m ³]			
1							
2							
3							
4	Proslek						
5	Ukupno						

Tablica 18. Koeficijenti prosječne vrijednosti iskorištenja u obliku pilanskog ostatka i prosječno vrijednosno iskorištenje pilanskog ostatka izraženo u novcu s obzirom na istraživane klase trupaca

Red br.	Vrijednosno iskorištenje trupaca u obliku pilanskog ostatka						
	Trupci	Vrsta i volumen pilanskog ostatka	Vrijednosno iskorištenje				
			KPO (I+II faza)	Piljevina (I+II faza)	Sveukupno	Ivo	Not
						[koef.]	[Nj/m ³ trupaca]
				[m ³]			
1							
2							
3							
4	Proslek						
5	Ukupno						

6. Iskorištenja – zadatak

6.3. Kompleksno iskorištenje

Prikaz proračuna s objašnjenjem:

06

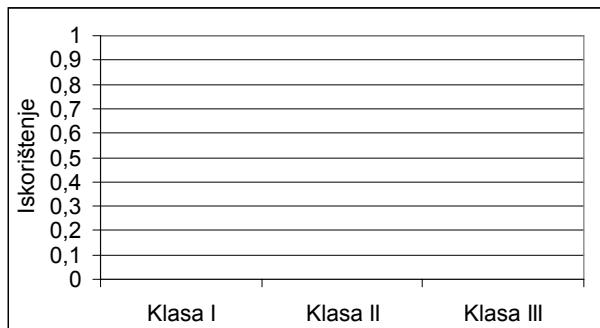
Tablica 19. Koeficijenti kompleksnog vrijednosnog iskorištenja trupaca i kompleksno vrijednosno iskorištenje trupaca izraženo u novcu s obzirom na istraživane klase trupaca

Red. br.	Trupci		Vrsta i volumen pilanskih proizvoda i ostatka			Kompleksno iskorištenje	
	Klasa	Volumen [m ³]	Piljenice ili el. i pop.	KPO (I+II faza)	Piljevina (I+II faza)	Ivk	Nt
			[m ³]	[m ³]	[koef.]	[Nj/m ³ trupaca]	
1							
2							
3							
4	Prosjek						
5	Ukupno						

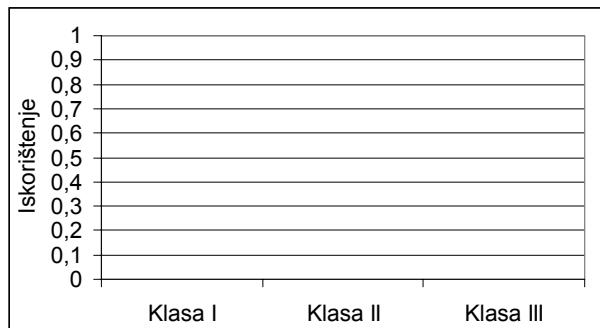
6. Iskorištenja – zadatak

6.4. Grafički prikaz iskorištenja

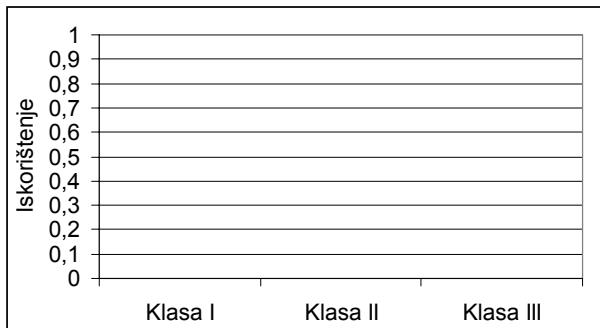
Slika 1. Grafikon kvantitativnog iskorištenja u obliku piljenica ili drvnih elemenata i popruga

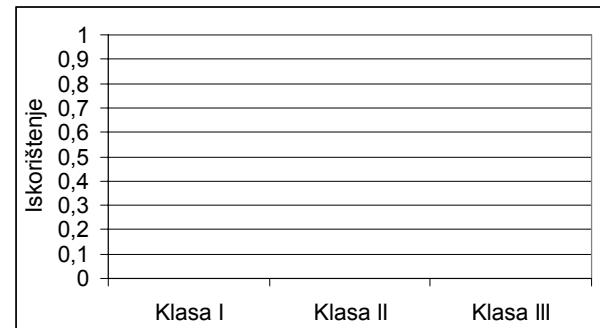
Slika 2. Grafikon kvalitativnog iskorištenja u obliku piljenica ili drvnih elemenata i popruga

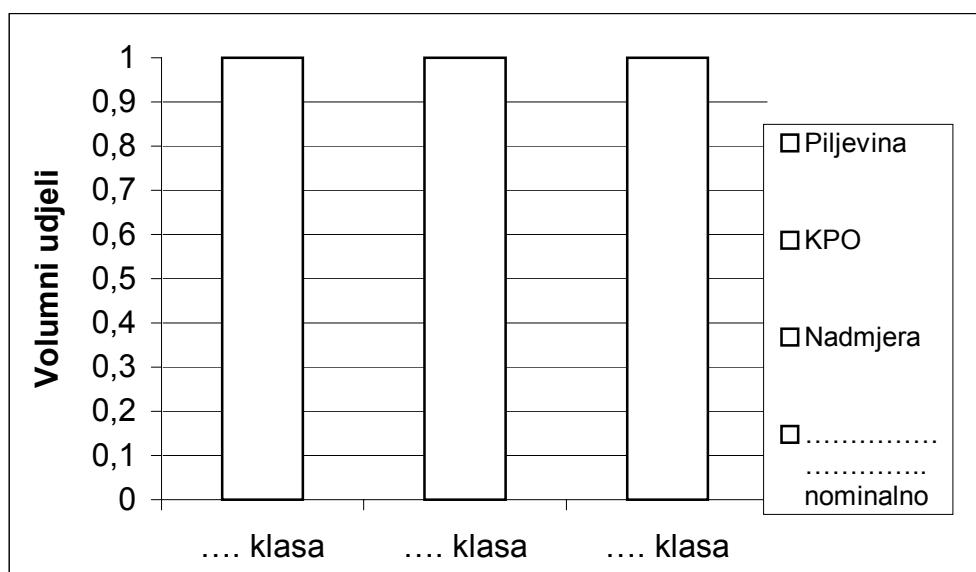
Slika 3. Grafikon vrijednosnog iskorištenja u obliku piljenica ili drvnih elemenata i popruga

Slika 4. Grafikon kompleksnog vrijednosnog iskorištenja trupaca

Slika 5. Volumni udjeli piljenica odnosno drvnih elemenata i popruga nominalnih dimenzija, nadmjera, piljevine i krupnog pilanskog ostatka obzirom na volumen odabranog trupca

6.5. Komentar rezultata iskorištenja

06